

2021-06-15

Dnr 23, u2021, 6/ds

Till Sveriges regioner och kommuner

Skrivelse angående bidragen till studieförbunden

De kommunala och regionala bidragen till studieförbunden är, vid sidan om statsbidraget, mycket viktiga för studieförbundens möjlighet att driva lokal verksamhet. Studieförbunden i samverkan ser mycket goda skäl för kommuner och regioner att ge ekonomiskt stöd till studieförbundens verksamhet eftersom den betyder mycket för invånarna samt för ortens och regionens utveckling.

De tio studieförbunden följer de omfattande och strikta statsbidragsvillkor som Folkbildningsrådet beslutat.¹ Villkoren har växt fram över tid och anger vilken typ av verksamhet som kan få del av statsbidraget med klart angivna begränsningar.

Villkoren innefattar riktlinjer för uppföljning och kvalitetsarbete, krav på dokumentation, rapportering, redovisning samt studieförbundens ansvar för internkontroll. Folkbildningsrådets villkor grundar sig på statens fyra syften med stöd till folkbildningen, vilka är att:

1. stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin,
2. bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen,

¹ https://www.folkbildningsradet.se/globalassets/statsbidrag-studieforbund/2020/statsbidragsvillkor-stfb-2021_webb.pdf

3. bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället, och

4. bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.

En viktig grundsats är att folkbildningsverksamheten ska vara fri, frivillig och deltagarstyrd.

Temor som tro och livsåskådning eller politiska studier är vanliga inom folkbildningen i Sverige. I studiecirkel ligger fokus på det gemensamma lärandet, tillsammans utforskar deltagarna nya kunskaper i en mängd olika ämnen inklusive politik och religion. Vad som däremot inte räknas som folkbildningsverksamhet är utövande av religion eller politik. Detta framgår av Folkbildningsrådets statsbidragsvillkor. Det vore djupt oroande för ett fritt civilsamhälle om offentliga myndigheter lade begränsningar som förhindrar studier inom ämnen kopplade till politik eller religion.

Studieförbunden uppmanar kommuner och regioner att fördela bidraget i linje med Folkbildningsrådets gällande fördelningsmodell och villkor.

För det första skapas då förutsättningar för kommun, region och stat att dra åt samma i stället för olika håll i relation till studieförbundens verksamhet. För det andra blir administrationen i studieförbunden kring det offentliga stödet enklare och mer resurseffektiv om alla kommuner och regioner följer samma modell, jämfört med om alla har olika modeller. På så sätt kan mer resurser gå direkt till folkbildning och mindre till administration.

När kommuner och regioner följer Folkbildningsrådets fördelningsmodell bidrar de till en förutsägbar och långsiktig finansiering som ger stabila förutsättningar för studieförbunden. Riktade bidrag som omprövas på årsbasis innebär svårigheter för studieförbunden att långsiktigt planera sin verksamhet, att ha egen fast anställd personal och egna verksamhetslokaler. Det påverkar i sin tur studieförbundens förmåga att driva folkbildning med hög kvalitet som gör skillnad i människors liv.

Studieförbunden i samverkan

Ann-Katrin Persson
Ordförande

David Samuelsson
Generalsekreterare